

Het asbestdaken verbod

Inleiding

Onderstaand vindt u informatie over het asbestdakenverbod. Een heldere samenvatting van de belangrijkste informatie geschreven zodat de algemene boodschap geschikt is voor diverse doelgroepen: particulieren, overheden en (landbouw)bedrijven. Voor particulieren staan er onderaan dit document enkele praktische tips. Kenniscentrum InfoMil van Rijkswaterstaat en consumentenvoorlichtingsorganisatie Milieu Centraal hebben dit document in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu opgesteld om een eenduidige boodschap te waarborgen. Het streven is dat partijen zoals provincies, gemeenten en eventuele koepelorganisaties zoveel mogelijk gebruik maken van dezelfde boodschap en communicatiemiddelen.

Kernboodschap

Dak van asbest? Snel weg is het best!

Vanaf 2024 zijn asbestdaken in Nederland verboden. De maatregel moet gezondheids- en milieuproblemen door asbest voorkomen. Daken kunnen door de jaren heen aangetast worden door weer en wind waardoor asbestvezels kunnen vrijkomen: sanering is op enig moment noodzakelijk. Grijp dit moment meteen aan om andere verduurzamingsmaatregelen te nemen, zo zorg je voor een lagere energierekening.

Let op!

Voor 2024 moeten alle asbestdaken gesaneerd zijn. Gemeenten kunnen eigenaren na 2024 met een boete (dwangsom) dwingen om het illegale asbestdak te verwijderen. Bovendien bestaat de kans dat verzekeraars de opruimkosten na beschadiging van een illegaal asbestdak, die kunnen oplopen tot tienduizenden euro's, niet vergoeden vanuit de opstalverzekering. Het huis wordt minder makkelijk verkoopbaar en de aanwezigheid van asbest drukt de waarde.

Wat is asbest?

Asbest is de verzamelnaam voor een zestal mineralen die zijn opgebouwd uit heel kleine, naaldachtige vezels. Asbest was in het verleden een populair bouw materiaal vanwege een aantal goede eigenschappen: het is sterk, slijtvast, bestand tegen hoge temperaturen en bovenal goedkoop. In Nederland zijn veel toegepaste soorten: wit asbest (chrysotiel), blauw asbest (crocidoliet) en bruin asbest (amosiet). Asbest werd verwerkt in een grote variatie aan producten. Dit deed men vaak door het te combineren met een bindmiddel zoals cement, karton, lijm of gips.

Asbest komt voor in vele toepassingen. Men schat dat 80% van alle asbest is toegepast in de bouw. Het meeste daarvan in de vorm van asbestcementproducten. Ongeveer 70% van de asbestcement golfplaten zijn toegepast in de agrarische sector.

Gezondheidsrisico's asbest

Asbestvezels kunnen makkelijk worden ingeademd. Eenmaal in het lichaam kunnen ze ziektes, zoals kanker, veroorzaken. Mensen die ziek worden door asbest zijn meestal gedurende langere perioden vaak aan asbest blootgesteld (bijvoorbeeld door werk).

Je kunt ook blootgesteld worden aan asbestvezels wanneer deze in je leefomgeving aanwezig zijn. Asbestvezels komen bijvoorbeeld in de lucht terecht door asbestdaken die aan het ververen zijn of door calamiteiten (brand, hagel). Bij het plotseling beschadigen van een asbestdak – bijvoorbeeld door brand of hagel - kan een gevaarlijke situatie voor de omgeving ontstaan. Vrijgekomen asbest moet daarom zo snel mogelijk opgeruimd worden.

Meestal is het risico om ziek te worden heel klein. Je hoeft je dus niet meteen zorgen te maken wanneer je bijvoorbeeld ooit een keer in aanraking kwam met asbest.

Asbest herkennen

Asbest herkennen is lastig. Asbest zelf is wit, blauw of bruin, maar het materiaal waarin het verwerkt is, kan allerlei kleuren hebben. De kleur van het materiaal zegt dus niets. Veel asbesthoudende producten hebben een vezelige structuur, maar dat is lang niet bij alle asbesthoudende producten even goed zichtbaar. Alleen een laboratorium kan met een microscoop met zekerheid zeggen of ergens asbest in zit.

De fabrikant of leverancier van een product en de eigenaar/verhuurder van een huis of gebouw kan je misschien vertellen of er asbest aanwezig is. Wil je laten onderzoeken of in jouw huis asbest zit, dan kan alleen een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf dat voor jou nagaan. Het onderzoek kost geld: een paar tientjes als je een los stuk asbestverdacht materiaal hebt wat je kunt opsturen, of rond € 400 als een inventarisatie op locatie nodig is. Beschadig of breek nooit zelf het asbest om het te laten onderzoeken, dan kunnen er asbestvezels vrijkomen. Asbestinventarisatiebedrijven vind je via de website van [Ascert](#).

Asbestwegwijzer

De leeftijd van het materiaal zegt iets over of er asbest in kan zitten of niet. In 1993 werd de verkoop en toepassing van asbest namelijk verboden. In een gebouw dat gebouwd is voor 1994 kunnen asbesthoudende materialen aanwezig zijn zoals een dak, dakbeschot of vloerzeil. De Asbestwegwijzer wijst je de weg waar [binnenshuis](#) en [buitenshuis](#) asbest kan zitten.

Voor wie en voor welke daken geldt het verbod?

Vanaf 1 januari 2024 zijn asbestdaken verboden. Het verbod geldt voor alle gebouwen met asbesthoudende dakbedekking in de vorm van asbesthoudende golfplaten, dakleien en bitumen. Het verbod geldt niet voor asbesthoudend materiaal aan de binnenkant van gebouwen zoals asbesthoudend dakbeschot of isolatiemateriaal dat onder de dakbedekking zit, en ook niet voor de volgende materialen aan de buitenkant: boeidelen, dakgoten en gevelpanelen. Vaak is het wel praktisch om dit gelijk mee nemen bij een sanering.

Het maakt niet uit of het dak in bezit is van een particulier, een bedrijf of de overheid. Ook de toestand van het dak is niet relevant voor het verbod. Een gemeente kan eisen om het dak al voor 2024 te verwijderen als het asbestdak in slechte toestand of verwaarloosd is.

Waar vind je asbestdaken?

Op de meeste woonhuizen in Nederland ligt geen asbestdak. Het zit niet in gewone dakpannen. In gebouwen van na 1994 is geen asbest toegepast. Waar vind je asbest wel?

- In **golfplaten op gebouw, aanbouw of schuur**. Asbest werd voor 1994 in golfplaten verwerkt. Asbestgolfplaten liggen op veel boerenschuren. Golfplaten bevatten géén asbest als je op de een-na-laatste golf van de plaat de letters NT ziet staan.
- In **leien daken** die voor 1994 zijn gelegd of vernieuwd. Maar dakleien kunnen ook van (lei)steen zijn, daarin zit geen asbest. Heb je dakleien? Laat een professional checken of er asbest in zit.
- Asbest kan ook in **bitumen** op platte daken verwerkt zijn.

Let op:

Heb je een huis dat gebouwd is voor 1994, dan is het verstandig om na te gaan of je woning of schuur een asbestdak heeft.

Eigenaar verantwoordelijk voor verwijdering asbestdak

Eigenaren van asbestdaken zijn zelf verantwoordelijk voor de verwijdering van asbest. In de meeste gevallen moet asbest verwijderd worden door een gecertificeerd bedrijf. Een gecertificeerd asbestsaneringsbedrijf ontzorgt en verwijdert asbest op een veilige manier. Voor het verwijderen van bitumen en dakleien met asbest zul je altijd een gecertificeerd bedrijf in moeten schakelen. Een particulier mag maximaal 35 m² asbestdak, dat geschroefd en in goede toestand is, zelf verwijderen. Dit mag alleen onder bepaalde strikte voorwaarden, die staan op [InfoMil](#). De belangrijkste voorwaarden staan op [Milieu Centraal](#) omschreven en in een filmpje uitgelegd. Het verwijderen van asbest moet je altijd vooraf bij de gemeente melden.

Gevolgen niet op tijd verwijderen asbestdak

Wanneer je het asbestdak niet voor 2024 verwijdert, zijn er drie mogelijke gevolgen.

1. *Onverzekerd voor (gevolg)schade*

Als je asbestdak beschadigd raakt – bijvoorbeeld door brand of hagel - kunnen er asbestdeeltjes in de omgeving terecht komen. Dit moet door een professioneel bedrijf opgeruimd worden, die daar de nodige veiligheidsmaatregelen voor moet treffen. De kosten om dit op te ruimen, kunnen oplopen tot tienduizenden euro's. Sommige opstalverzekeringen dekken deze kosten (deels). Houd er rekening mee dat dit vanaf 2024 kan veranderen: de kans bestaat dat verzekeraars de opruimkosten dan niet meer vergoeden omdat je volgens de wet het dak had moeten vervangen. Je draait dan zelf op voor de kosten om het asbest op te ruimen.

2. *Verkoopbaarheid huis*

Omdat je vanaf 2024 in overtreding bent is je huis of schuur met asbestdak waarschijnlijk moeilijker verkoopbaar, zeker na 2024. Een koper zal het risico en de kosten voor het verwijderen van een asbestdak niet willen dragen.

3. *Boete*

Je bent in overtreding en riskeert een boete (dwangsom) als na 2024 blijkt dat je nog een asbestdak op een gebouw hebt.

Tips voor consumenten voor verwijderen asbestdak

Het is het beste om je asbestdak snel te verwijderen. Een dak beschadigt wanneer het wordt aangetast door weer en wind. Bij asbestdaken kunnen er dan gemakkelijk schadelijke vezels vrijkomen.

Vijf manieren om NU actie te nemen

Het vervangen van een asbestdak kost geld. Door op tijd je asbestdak aan te pakken, vermijd je hogere kosten. Vanaf 2024 geldt het verbod op asbestdaken. Als iedereen tot het laatste moment wacht, krijgen de asbestsaneerders het druk. Ze kunnen dan meer gaan vragen voor hun diensten. Daarom geven we vijf manieren om nu actie te ondernemen:

1. *Inschatten grootte van de klus.*

Maak een inschatting van de grootte van het asbestdak en de staat van het dak. Een dak van 35 vierkante meter of groter of een verweerd dak mag alleen een gecertificeerde asbestsaneerder verwijderen. Is het minder groot dan dat, is het nog steeds verstandig een professionele partij in te schakelen. Een geschroefd dak kleiner dan 35 vierkante meter en in goede toestand mag je, onder bepaalde voorwaarden, als particulier zelf verwijderen. De voorwaarden voor het verwijderen vind je op [InfoMil](#). Zelf verwijderen kan geld besparen, maar kan ook risico's opleveren. Zorg er in ieder geval voor dat het zorgvuldig gebeurt en je

eerst melding doet bij de gemeente. Vraag meerdere offertes op en neem de tijd om een saneerder te vinden die past bij jouw situatie.

2. Start nu met sparen voor vervangen groot dak.

Een groot asbestdak vervangen kost veel geld. Het is slim om nu alvast te gaan sparen voor deze klus of te onderzoeken welke financieringsmogelijkheden er zijn. Zodat je zo snel mogelijk - en in ieder geval voor 2024 - je dak kunt laten verwijderen.

3. Kosten besparen met je burens.

Om kosten te besparen op het vervangen van je asbestdak, is het slim dit samen met je burens te doen. Gezamenlijk meer vierkante meters dak 'aanbieden' is interessant voor saneerders, en kan wel 15 en 20 procent korting op de kosten opleveren. Als je van plan bent verduurzamingsmaatregelen te nemen, kan gezamenlijk een offerte aanvragen ook hierbij korting opleveren. Als je voor jezelf een offerte gaat opvragen, vraag het bedrijf dan meteen aan te geven welke korting zij kunnen bieden als meer burens meedoen. Hoe meer burens meedoen, hoe hoger de korting waarschijnlijk wordt.

4. Onderzoek subsidiemogelijkheden.

Het Rijk stimuleert per 1 januari 2016 daken groter dan 35 vierkante meter tijdig te verwijderen met een subsidieregeling. Per vierkante meter wordt er € 4,50 subsidie gegeven met een maximum van 25.000 euro. Zo geeft ze eigenaren van gebouwen en huiseigenaren een financieel steuntje in de rug. Meer informatie over de landelijke subsidieregeling vind je op rvo.nl. Er bestaan hiernaast provinciale en gemeentelijke subsidieregelingen voor het verwijderen van je asbestdak, al dan niet in combinatie met verduurzamingsmaatregelen.

5. Kansen voor verduurzamen.

Grijp het vervangen van het dak aan om andere verduurzamingsmaatregelen te nemen. Dakisolatie of zonnepanelen zorgen voor een lagere energierekening. Voor dit soort energiebesparende aankopen bestaan subsidies.

Kosten verwijderen asbest

De kosten voor het verwijderen van een asbestdak lopen flink uiteen: van een paar honderd tot duizenden euro's. Ze hangen onder andere af van de grootte van het dak, de plek en situatie, of je het zelf mag verwijderen of niet, of je een bouwlift of steiger moet huren, het arbeidsloon en van de nieuwe dakbedekking. Een gecertificeerd asbestsaneringsbedrijf ontzorgt en verwijdert asbest op een veilige manier.

Tegenover de kosten van het saneren van een asbestdak staat een subsidie van € 4,50 euro per m² als je dak groter is dan 35 m² (je krijgt dus geen subsidie voor het zelf verwijderen van een klein dak). Meer informatie over de kosten vind je op www.milieucentraal.nl/asbest-verwijderen.

Bijlage: Over Milieu Centraal en InfoMil

Bewustwording begint bij goede informatievoorziening. Milieu Centraal en InfoMil werken samen om een eenduidige boodschap te waarborgen. Hieronder vindt u informatie over beide partijen.

Over Milieu Centraal

Milieu Centraal is een onafhankelijke voorlichtingsorganisatie die consumenten praktische informatie biedt over energie en milieu in het dagelijks leven; van afval tot zonnepanelen. De organisatie staat dagelijks de pers te woord, en werkt samen met vele andere partijen. Milieucentraal.nl wordt per dag tussen de 5.000 en 10.000 keer bezocht.

Communicatie op basis van wetenschappelijk onderzoek

Milieu Centraal staat voor betrouwbare informatie. Milieu Centraal baseert alle tips en adviezen op wetenschappelijk onderzoek. De onderzoekers van Milieu Centraal zorgen ervoor dat de kennisbasis up-to-date blijft. Een maatschappelijke adviesronde onder bedrijven, branches, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen zorgt voor diversiteit en draagvlak. Een wetenschappelijke adviesraad vormt het sluitstuk van de kwaliteitsborging. De leden zijn verbonden aan een onderzoeksinstituut of universiteit.

Milieu Centraal en asbest

Milieu Centraal richt zich vooral op particulieren en geeft praktische tips over het herkennen van asbest en verwijderen van asbestdaken. Bijvoorbeeld met behulp van filmpjes en advies-op-maat.

Over Kenniscentrum InfoMil van Rijkswaterstaat

Kenniscentrum InfoMil is het centraal informatiepunt voor wet- en regelgeving binnen het omgevingsdomein en is onderdeel van Rijkswaterstaat Leefomgeving. Sinds 1 januari 2013 voert Rijkswaterstaat diverse kennis- en uitvoeringstaken uit op het gebied van milieu en leefomgeving. Voorheen voerde Agentschap NL deze taken uit. Rijkswaterstaat is nu dé uitvoeringsorganisatie van beleid en regelgeving van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM). Hiermee bundelt IenM alle uitvoeringstaken op het gebied van milieu en leefomgeving. Rijkswaterstaat voert ook programma's uit voor andere opdrachtgevers, zoals decentrale overheden en andere ministeries.

Kenniscentrum InfoMil van Rijkswaterstaat richt zich op overheden en voor het asbest dossier in toenemende mate op particulieren. Belangrijkste taak is het geven van achtergrondinformatie over het asbest beleid en regelgeving. Overheden, bedrijven en particulieren kunnen met hun asbest vragen terecht bij de telefonische helpdesk van InfoMil. InfoMil heeft specifieke digitale asbest voorlichtingsproducten en modules ontwikkeld voor o.a. gemeenten, burgers en de agrarische sector om bewustwording over asbest te vergroten. In het kader van het asbestdakenverbod monitort InfoMil het aantal vierkante meters gesaneerde asbestdaken. Via regelmatige deelname aan congressen, beurzen en andere kennisnetwerken houdt InfoMil contact met klanten en partners. InfoMil beheert daarnaast het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS), een webapplicatie waarin alle betrokken partijen in de asbestketen (inventarisatie, sanering) asbestgegevens invoeren en bijhouden.